

KESKNÄDALA SOODUSKAMPAANIA!

Telli Kesknädal terveks aastaks soodushinnaga. Vaid 25 eurot aastatellimuse eest!

Sooduskampania kestab jaanuarikuu lõpuni.

tellimine@expresspost.ee, www.tellimine.ee või helista 6 177 717

KESKNÄDAL

Hind 0,78 €

ISSN 1406-9083



9 771 406 908 009

Ilmub aastast 1999

Nr 2 (1033) 18. jaanuar 2017

RAHVA POLIITIKALEHT

Edu sulle, Taavi Pukk!

Keskerakonna Tallinna Nõukogu otsustas esmaspäeval konsensuslikult esitada Tallinna Keslinna vanema kandidaadiks Keskerakonna pika-aegse avalike suhete juhi ja Kesknädala hea kaastöölise Taavi Puki (pildil).

Mäletan, et kui Taavi Pukk esmakordselt Keskerakonna büroosse tööle tuli, küsisin kolleegidelt, kellega on tegu. Vastuseks sain, et Kadri Simson olevat leidnud selle torema noormehe Surju kandist. Kus ja kuidas Taavi Pukk ja Kadri Simson esmakordselt kohtusid, seda ma täpselt ei tea, aga kindel on see, et lisaks mitmetele teistele olulistele tegudele on tänase Kesknädala juubilar Kadri Simsoni teeneks Taavi Puki toomine Keskerakonda.

Mäletan, et kui Taavi Pukk Keskerakonna büroosse tuli, hakkas ta töötama haldusdirektor Elmar Geine kabinetis. Vaatamata noorusele on temas sügavust – sain juba esmaste vestluste põhjal aru. See, millise kirega ta rääkis näiteks Keskerakonnast ja oma hiljutiloetud raamatutest, oli igati vahva. Muide, Elmar Geine kabinetil näikse üldse olevat mingi õnnetoov vägi küljes. Mitmed noored, kes Elmar Geinega ühte töökabinetti on jaganud, on hiljem ametialaselt suurt edu saavutanud. Näiteks praegune peaministri büroo juhataja Tanel Kiik ja ETV+ peatoimetaja Darja Saar. Ju siis on Keskerakonna raudvaral Elmar Geinel noortele vajalikku elutarkust jagada.

Kõigile peavooluajakirjanikele teadmiseks: kui otsite Keskerakonnas mõjukat inimest, siis selleks on just Taavi Pukk. Tal kui tugeval kriisijuhtimis- oskusega organisatoril on kõva kvaliteedimärk küljes. Kesknädalas on elatud üle igasuguseid aegu, mõned neist on ol-



Foto Scampix

nud üsna tormilised, kuid ma ei mäleta kordagi, et Taavi oleks neis endast välja läinud. Tema emotsioonivalitsemisoskus väärrib imetlust.

Taavi on aastaid olnud Keskerakonnas üks põhilisi taustajõude ja loendamatu kommunikatsiooniprobleemide lahendaja. Ta on olnud selline, kes peab tegema palju musta tööd, kuid loorbereid saab lõigata harva.

Mullu sügisel oli just Kesknädala toimetuskollegiumi esimees Taavi Pukk see, kes oma kindla sõnaga hoidis ära lehe jaoks kõige hullemat – tänu temale jätkas Kesknädal stabiilset ilmumist.

Võin julgelt öelda, et Taavi on pikki aastaid olnud üks suuremaid Kesknädala fänne. Pärast Ivri Vee äraminekut on ta aidanud kõik suved Kesknädala

lat välja anda. Taavi on ise tunnistanud, et Kesknädalale kaastöö tegemine on pakkunud meeldivat vaheldust põhitööle. Kesknädal on tal alati pannud silmad särava.

Muide, selle asemel, et suvel puhata, on Taavi lubanud eeloleval suvel tulla Kesknädalat tegema. Ta on ära tabanud Kesknädala toimetuses valitseva sõltuvust-

tekitava vibratsiooni, mis on niivõrd võluv, et sellest on raske lahti lasta. See on ühelt poolt loominguline vabadus, teiselt poolt rohke adrenaliinipahvakas, mis kaasneb opositsioonilises lehes töötamisega. Pluss lisaks need vahetud ja siirad lugejad ja kaastöötajad, kellega võimalus igapäevases töös kokku puutuda. Kesknädala ümber on kogunenud inimesed, kes

nõutavad tõelisi väärtusi. Välist edukultust taga ajavas Eestis on see haruldane ja tore. Kesknädala väike toimetustänaab Taavit abi ja toetuse eest ning soovib talle uues ametis palju edu.

Indrek Veiserik

Loe veel lk 5

JUHTKIRI

Aasta väljakutseteks on kohalikud valimised ja edukas eesistumine Euroopa Liidus



ENN EESMAA
Riigikogu asespiiker
Keskerakond

2017. aasta saab meile olema mitut moodi väljakutsuv ja oluline. Vaadates saabuvatele sündmustele otsa, ei saa küll lubada, et see aasta tuleks eelmisest lihtsam või rahulikum...

Sügisel ootavad meid ees kohalikud valimised, kus ühelt poolt peame säilitama oma tugevuse Tallinnas, kuid teisalt suurendama oluliselt ka poolehoidu väljaspool pealinna piire.

Kuid veel enne valimisi tuleb meil korraldada edukas eesistumine Euroopa Liidus. Eestil on esmakordne võimalus alates selle aasta juulist täita Euroopa Liidu Nõukogu eesistuja rolli. Tegemist on vastutusrikka ülesandega, kus eesistujal tuleb suunata kõiki liikmesriike ühiste seisukohtade kujundamisele, tehes seda iga liikmesriigi huve arvestades. Kuid ühiste seisukohtadele jõudmisega ei tipne veel eesistuja roll. Saavutatud kokkuleppeid tuleb omakorda esindada ja kaitsta läbirääkimistel Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendiga.

Eesistumisperioodi jooksul väisavad Eestit nii EL-i kõrged ametnikud kui ka liikmesriikide tipp-poliitikud. Juulist oktoobrini on Tallinna Kultuurikatlas toimumas 11 mitteametlikku ministrite kohtumist ja kuni seitse kõrgetasemelist konverentsi. 30 000 väliskülastat on oodata veel paarisajale Eestis toimuvale üritusele. Kõik see toob endaga kaasa rahvusvahelise meedia tohtu tähelepanu, mida peame väikese riigina igal võimalikul moel ära kasutama. Lisaks Kultuurikatla toimub üritusi ka parlamendihoones. Sel aastal on Riigikogul plaanis korraldada eesistumise raames kuus traditsioonilist konverentsi, kuid juba järgmise aasta algusesse on planeeritud Euroopa Liidu parlamentide spiiikrite konverents ning peasekretäreide istung.

KESKMÖTE: See, kuidas me mõne kuu pärast Euroopa Liidu eestkõnelejana ülesannete ja kohustustega hakkama saame, sõltub meie ühtsest koostööst valitsuskabinetis, nii toetusest Riigikogus kui ka rahva võimekusest kohaneda kiirelt muutuvate oludega.

Kõik see annab Eestile suurepärase poliitilise platvormi algatada meie jaoks olulisi arutelusid. Eesistumise ajal on planeeritud peamiste fookusteemadena ühtne turg ja digitaalne turg, e-lahendused ja infoühiskonna edendamine ning idapartnerite tugevam sidumine Euroopaga. Eestil on võtnud sihiks end rahvusvaheliselt tutvustada uuendusmeelse riigina. Nii võib juba juulis kohata Tallinna tänavail vähemalt kaht isejuhitavat väikebussi.

Eesti võtab EL-i eestkõneleja rolli juulis üle Maltalt ning annab selle 2018. aasta jaanuaris edasi Bulgaariale. Eesti peateemad eesistumisperioodil kattuvad suure osas Maltaga. Nii on ka Maltale olulisteks teemadeks eesistumise ajal ühtne (digitaal) turg, julgeolek ning naabruspoliitika.

Kuid peale korralduslikule poolele peab Eesti olema eesistumise ajal valmis ka koheselt reageerima sündmustele, mis toimuvad Euroopa Liidus või mõnes selle liikmesriigis. Nii pidid näiteks meie lõunanaabrid lätlased oma eesistumise ajal tegelema nii eskaleerunud migratsioonikriisiga kui ka Pariisis ajakirja *Charlie Hebdo* toimetuses toimunud terrorirünnakuga, mille tagajärjel hukkus 12 inimest. Peagi saabuv eesistumine pole ka Eesti jaoks alanud ilma ootamatusteta. Esialgu 2018. aastaks planeeritud eesistumine nihkus kuus kuud ettepoole põhjusel, et eelmise aasta juunis toimunud EL-i liikmelisuse referendumil otsustasid britid lahkuda Euroopa Liidust. Täna võib juba üsna kindlalt öelda, et Eesti eesistumise ajale langeb just Suurbritannia Euroopa Liidust lahkumise menetlus. Kuid kokkulepetele tuleb jõuda ka teistel olulistel teemadel. Nii ootab ees kokkuleppe sõlmimine küsimuses, mis puudutab uut varjupaigasüsteemi reformi (Dublini määrus), mille eesmärgiks on tagada võrdsem põgenike jaotamine liikmesriikide vahel.

See, kuidas me mõne kuu pärast Euroopa Liidu eestkõnelejana eelpoolmainitud ülesannete ja kohustustega hakkama saame, sõltub meie ühtsest koostööst valitsuskabinetis, nii toetusest Riigikogus kui ka rahva võimekusest kohaneda kiirelt muutuvate oludega.

Soovin alanud aastaks meile kõigile senisest suuremat ühtekuuluvustunnet, positiivset meelt ning edu kõiges, millega meil sel aastal silmitsi tuleb seista!

KESKNÄDAL

Aadress: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5

Tellimine ja levi: 6 177 717

Üldtelefon ja email: 6 274 583 kesknadal@kesknadal.ee

Peatoimetaja **Indrek Veiserik** indrek@kesknadal.ee 6 274 571

Toimetaja **Tiit Maksim** tiit@kesknadal.ee 6 273 465

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Elevant portselanipoes

Reedel ametisse astuv Ameerika Ühendriikide uus president Donald Trump (*pildil*) võib avastada, et teiste riikide närvidel trampimine ei ole rahvusvahelises diplomaatias kõige tulutoovam tegevus.

Kui ärihai Trump kavatses lähtuda presidendina loogikast, et kõik on laual ning senisõlmitud rahvusvahelisi kokkuleppeid ei ole vaja austada, siis käitub ta nagu elevant portselanipoes.

Trumpi ebadiplomaatilisus ei ole iseenesest mingi uudis, aga seni vaadati sellele teiste riikide poolt sageli läbi sõrmede, sest arvati, et tegemist oli vaid osaga valimiskampaaniast. Loodeti, et päriselt presidendiks saades Trump muutub. Nüüd hakkab saama selgeks, et ta ongi see, kellena esines: kohmakas mees, kelle arvates kõik peavad tegema tema tahtmist.

Trump võib paista kõva mehena neile, kes on harjunud hindama inimesi selle järgi, kui palju nad ennast ise kiitavad ja teisi mõnitada suudavad, aga „suurte poistega“ vastamisi minnes murravad sellised riiukuked kiiresti oma hambad.

Hiina valmistub vaikselt kaubandussõjaks ja ähvardab

kindad käest võtta, kui Trump peaks tõesti loobuma ühe Hiina poliitikast, millele USA vandus truudust juba president Richard Nixonil ajal. Iraan on teatanud, et kui Trump rebib 2015. aastal sõlmitud tuumaleppe tükideks, siis panevad nemad selle põlema. See tähendab, et mingeid uusi läbirääkimisi ei tule.

Trumpi plaan suhete normaliseerimiseks Venemaaga võib näida positiivne.

Kui need kaks riiki kannavad oma tuumaarsenalist maha hulga vanarauda, mille hooldamine on väga kulukas, siis ei tohiks teistel midagi selle vastu olla. Aga kui selle arvult hakatakse parandama oma relvajõudude operatiivvõimekust, siis ei pruugi tulemuseks olla rahumeelsem maailm.

Eestis ei ole ameeriklaste ebaõnnestumiste üle põhjust rõõmustada. Trumpi jätkuv kriitika Euroopa Liidu ja NATO aadressil näitab, et õigus võis olla soomlastel, kui nad eelistasid NATO liikmeks astumisele ameeriklastega kahepoolsete lepingute sõlmimist. See on uus maailm, millega ka Eestil tuleb kohaneda, et elevantid meid oma jalge alla ei trambiks.



Abdul Turay esitas avalduse liitumiseks Keskerakonnaga

Tallinna linnavolikogu liige Abdul Turay (*pildil*) esitas avalduse astumaks Eesti Keskerakonda. Samuti esitas ta avalduse, milles soovib liituda Keskerakonna fraktsiooniga linnavolikogus.

“Keskerakond seisab Eesti riigi ja rahva majandusliku heaolu eest ning mul on väga hea meel, et seda poliitikat on võimalik nüüd ka Toompea koalitsioonis ellu viia,” ütles Turay. “Tulin just hiljuti Inglismaalt ning tajun riikide selget erinevust ja ka ebavõrdsust. Minu palk Eestis on peaaegu sama kui minu vennapojal Inglismaal tema esimesel töökohal. Kusjuures ta pole veel ülikooli lõpetanud. Sealjuures on elamine – riided, toit jms – odavam kui Eestis. Lapsi kasvatada on Inglismaal odavam kui Eestis. Sel viisil ei saa me jätkata!”

“Pole mingit põhjust, miks politseinikud, õpetajad, vanglaametnikud, õed, bussijuhid jne peaksid nii vähe teenima.

Keskerakond on valitsuses asunud tegutsema selle nimel, et madalapalgalistele jääks rohkem raha kätte. Keskerakond

on lubanud tõsta õpetajate palga 120%-ni keskmisest,” lisas Turay. “Tunnen, et Keskerakond on minu jaoks poliitiline kodu. Keskerakonnas on koheldud alati kõiki võrdset.”

Turay lisas, et pole veel otsustanud, kas ta sügisestel kohalikel valimistel ka volikogusse kandideerib. “Eelmistel valimistel sain tallinlastelt suure usalduse ning tugeva mandaadi ja olen rahul, et sain seesuguse kogemuse võrra rikkamaks. Viimase nelja aasta jooksul on Tallinn jõudsalt arenenud, ning mõistagi on selles suur roll linnavalituse tugeval töö.”

“Keskerakonna uus noor juhtkond on andnud erakonnale uue hoo, ning ma soovin olla selle tugeva meeskonna liige,” ütles Abdul Turay.



HIIBUSE NÄDAL



KELLE MUUSIKA JA KES JUHIB?

Tule ja anneta valimisreklaami!

Möödunud aasta detsembrist on Rahvarinde Muuseumis põnev näitus, kus saab tutvuda valimisreklaamidega Eesti lähiajaloost. Ekspositsioon viib meid taasiseseisvumisaegsete valimiste pöörisesse.

Riigikogu valimiste loosse aastatel 1992, 1995, 1999, 2003, 2007, 2011 ja 2015.

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste keerdkäikudes aastatel 1993, 1996, 1999, 2002, 2005, 2009 ja 2013 ning pärast Euroopa Liiduga ühine mist Euroopa Parlamendi valimiste saagasse aastatel 2004, 2009 ja 2014. Väiksemal kujul, kuid siiski toob väljapanek meieni ka presidendivalimiste aja konkurentsi aastatel 1992, 1996, 2001, 2006, 2011 ja 2016. Lisaks annab näitus võimaluse kiigata erakondade sisevalimistesse.

Näituse on kokku pannud kollektiooni omanik, Pärnu Ühisgümnaasiumi 10. klassi õpilane Lauri Tolmats. Kogusse kuuluvad valimisteemalised postriid, T-särgid, moosipurgid, tikutoosid, seljakotid jm. Väljapanek annab hea ülevaate kõikvõimalikest suurematest ja väiksematest, kallimatest ja odavamatest imevidinatest, mis on välja mõeldud selleks, et valimistel üles seatud kandidaati rahvas teadvustada ja mällu jäädvustada.

Näituse kujundus on õpetlik ja loodussäästlik. Kõik valimiskampaaniatega kokkupuutunud teavad, et valimiste ajal koguneb



alati uskumatult palju kõiksugu esemeid. Seetõttu oleme paigutanud esemelise ekspositsiooni lihtsatesse pappkastidesse – seda kontrastina valimisanännile, mille materjal ja kogused on hirmuäratavalt loodusvaenulikud. Selline kujundus peaks külastaja silme ette manama valimiste ökoloogilise jalajälje suuruse. Näituse kujundas Marge Pervik-Kaal.

Käesoleva nädala laupäeval, 21. jaanuaril, algusega kell 12 tut-

vustab kollektiooni omanik Lauri Tolmats oma kollektiooni Rahvarinde Muuseumis ja jagab publikuga põnevaid seiku valimisreklaamide kogumisest läbi aastate. Vaatame tagasi valimiste ajalukku Eestimaa lähiajaloost ning, mis põhiline, aitame üheskoos valimisreklaamide kollektioneerijal tema kogu laiendada. Oodatud on erinevad pastakad, plakatid, helkurid, voldikud jne. Kuigi Lauri kogu on tänaseks juba küllaltki mastaapne, koosne-



PÕNEV NÄITUS: Kõigil huvilistel on võimalik tutvuda värvikirevate valimisreklaamidega lähiajaloost.

des tuhandetest esemetest, siis oleme kindlad, et nii mõndagi on tänaseks veel avastamata. Seega ootame sel päeval meie muuseumisse külalisi meiega valimisreklaamide jagama. Süvenedes valimisreklaamide se on näha nende selget muutust läbi 25 aasta. Tuleb nentida, et valimisreklaamid on muutunud kujunduslikult lihtsamaks. Üheksakümnendate alguses oli rohkem loodusvaateid, tänapäeval kasutatakse pigem lihtsat taustavärvi ja kenasti

fotošopitud nägusid – valijatele meeldivad ilusad inimesed ja lühikesed lõõvad sõnumid. Muuseumi kogus on meil päris palju plakateid Ülemnõukogu valimistest 1990. aastal ja valimistest vabariigi algusest – need on plakatid, mis on omaette kunstiteosed. Sel ajal on kasutatud erinevaid kauneid looduspanoraame, joonistusi, mitmemõttelisi kunstilise kujunduslikkuse lahendusi jne. Natukene rohkem kui poole aasta pärast toimuvad taas vali-

mised. Arvatavasti juba praegu genereeritakse ideid, missuguse valimisanänniga seekord välja tulla, kuidas kujundada plakateid, et need mööduvaid inimesi haaraks – ajaloolased ja kollektionäärid jäävad ootama põnevaid materjale, et talletada aastat 2017.

Kohtumiseni Rahvarinde Muuseumis!

Helen Lausma-Saar,
Rahvarinde Muuseumi juhataja

Peaminister Ratas võõrustas riigikogulasi Stenbockis

11. jaanuaril võttis peaminister Jüri Ratas Keskfraktsiooni liikmeid vastu kohas, mis alates eelmise aasta novembrist on tema ja Keskerakonna jaoks varasemast teistsuguse tähendusega, – Stenbocki majas.



Eesti peaminister ja Keskerakonna esimees Jüri Ratas leidis oma tihedas töögraafikus aega, et tutvustada Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni liikmetele ajaloolist hoonet, oma töökabinetit ja valitsuse töörütmi. „Tutvustasin Keskfraktsiooni liikmetele põgusalt Vabariigi Valitsuse tegevuskava ning saja päeva plaani, mis mõlemad said möödunud aasta lõpul kinnitatud,” rääkis peaminister. Valitsusjuht rõhutas, et aktiivset suhtlust Riigikogu ja seejuures eriti Keskerakonna fraktsiooni liikmetega peab ta väga oluliseks. „Kahepoolne infovahetus ning ettepanekute üle arutlemine on hea koostöö alustalad. Nii nagu riigikoguliikme ülemuseks on Eesti rahvas, annab Vabariigi Valitsus oma tegudest aru Riigikogule,” ütles peaminister, lisades, et võimalikult tihedalt püüab ta oma tööd ja tegemistest anda aru kõikidele erakonna-kaaslastele. „Täna erakonnakaaslastele selle meeldi-va külaskäigu eest!”

Fraktsiooni esimees Kersti Sarapuu sõnas, et riigikogulastel oli põnev külaskäik, mis avardas silma- ringi ja igati lisas täiendavat positiivset energiat. „Kahtlemata oli see meie kui riigikogulastegi jaoks põnev külaskäik, sest valitsusvastutust on kandnud enam kui kümme aastat tagasi ning peaministripartei ollakse teistkordselt,” rääkis Sarapuu, rõhutades, et Jüri Ratase selgitusi oli väga huvitav kuulata.

Sarapuu lisas, et tal on väga hea meel, et peaminister on võimalusel alati valmis erakonna liikmetega kohtuma ja nende muresid ning tähelepanekuid kuulama. „Meie jaoks on kindlasti väga oluline, et valitsuse ja Riigikogu liikmete vahel oleks võimalikult tihe läbikäimine ja üksteisemõistmine,” sõnas fraktsiooni esimees.

Andre Hanimägi, Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni nõunik

Kesknoorte volikogu asub juhtima Jaan Männik

Keskerakonna Noortekogu volikogu valis endale uued juhid 14. jaanuaril Tartus toimunud istungil. Volikogu juhtimise võttis Taavi Pukilt üle Jaan Männik (pildil). Volikogu aseesimeesteks valiti Vadim Nekrjats ja Jelisei Lokotar.

„Keskerakonna Noortekogul on potentsiaali olla üks Eesti noorsoopoliitika tugevamaid ja aktiivsemaid eestvedajaid. Kahjuks ei realiseeri me täna seda potentsiaali. Oma võimekuse täiel määral rakendamiseks vajame aktiivset Noortekogu juhatust, eestvedajast esimeest ning hästiopereerivaid kogusid, klubisid ja muid ühendusi. Ei ole saladus, et Keskerakond on uuenemas, ning muutuste tuules on ka erakonna noorteorganisatsioon, mis minu hinnangul peabki olema justkui väike erakond suurema partei sees,” rõhutas Männik.

„Minu hinnangul peab Noortekogu volikogu võtma eeskujuga erakonna volikogust ning mitte olema ainult oma vormilt tähtsaim, vaid saama ka reaalselt tähtsaimaks esindusorganiks kongressidevahelisel ajal. Volikogu ei peaks kinnitama vaid aruandeid. Meie võimuses on teha poliitilisi avaldusi, kujundada seisukohti ja öelda välja oma arvamus. Kesknõored peavad kujundama Keskerakonna noortepoliitika põhimõtted, ja just volikogu on see koht, kust tulevad suunised sellele poliitikale,” sõnas Keskerakonna Noortekogu volikogu uus esimees Jaan Männik. **Kn**



Keskerakond läheb kohalike volikogude valimistele erakonna lipu all

Esmaspäeva õhtul kogunenud Keskerakonna juhatus arutas muude küsimuste hulgas ka valmistumist oktoobrikuisteks kohalikeks valimisteks. Erakonna peasekretäri Jaak Aabi sõnul otsustati konsensuslikult, et kõikides omavalitsustes minnakse valimistele Keskerakonna nimekirjadega.

„Keskerakonna juhatus oli kohalike valimistega seonduvat arutades üksmeelsel seisukohal, et üle Eesti tuleb välja minna just erakonna lipu all. Keskerakonnal pole küll vaja oma kaubamarki häbeneda, hoopis vastupidi, see annab valijatele kindlustunde, et väljakäidud lubadused ning programm ei muutu üleöö,” rääkis Aab.

„Valimisliidud peaksid jääma ikkagi erakondliku kuuluvuse kandidaatidele; vastasel juhul ei ole see olukord valijate suhtes päris aus,” lisas Keskerakonna peasekretär Jaak Aab.

KE pressiteatest

Võrdsus ja ebavõrdsus. Hiina ajaloo näite

Kuna ressursid on piiratud, tootlikkus ei tõuse ja teadus eriti ei arene. Vähemus rikastub enamuse arvelt. Koos ebavõrdsusega kasvavad ärevus ja ebakindlus. Kardetakse kapitalismi krahhi ja tuumasõda.

Taeva kulvõtab ära sealt, kus ohtralt lisab sinna, kus on puudu inimkulvõtab ära sealt, kus puudu lisab sinna, kus on ohtralt (Lao-zi)



KARL LUST
kolumnist, SDE

Mis on loomulik? Võrdsus või ebavõrdsus, ühis- või eraomand? Keda, mida ja kui palju maksustada? Kuhu viib vaba turg? Globaliseerunud maailmas on hea tunda Hiina ajaloo kogemust. 2016. aastal mõõdus pool sajandit sealse kultuurirevolutsiooni algusest ja 40 aastat Mao Zedongi surmast, millega see revolutsioon lõppes. Millise ühiskonna eest või vastu Hiinas võideldi?

Taevane ja maine riik

Kristlased on 2000 aastat oodanud 1000-aastase rahuriigi saabumist; hiinlased on veelgi kauem üritanud taastada „suurt ühtsust“ (*datong*) või vähemalt liikuda selle poole. Kaug-Ida kultuuris peetakse ühiskondlike suhteid igavesteks, loodust

muutlikuks.

Hiina ülimalt ideaaliks oli kõigi inimeste varanduslik võrdsus, ühtne riik ning võimu, vaimu ja rahva koosmeel – ühiskond, kus valitseb rahu, heaolu ja õitseng. Seal töötavad kõik vastavalt oma võimetele; kõiki lapsi ja vanureid koheldakse kui omi; orbude, lesknaiste ja haigete eest kantakse hästi hoolt. Piibli ideaal, Hesiodose kuldaeg, Platoni riik ja utopistide unistused olid sarnased. Mis veel rääkida Marxist.

Hiinas on maa enamasti kuulunud riigile ja sellest maast oli igal töövõimelisel inimesel õigus saada ühesuurune krunt. Samal ajal on riigi looduslikud olud äärmuslikult erinevad. Vastutus ja osa töid olid grupiviisilised, puudus mõiste „vabadus“. Maa koondumine väheste kätte sundis ülejäänuid seda rentima, sageli poole saagi eest, või nälgima.

Paljud ei kartnud enda ja oma sugulaste surma ning tõusid üles, milleks enamuse arvates oli rahval halva elu puhul õigus, nagu ka omandi tagasi-jaotamiseks. Meng-zi (372–289 e.m.a.) meelest olid mässud ja looduskatastroofid märk Taeva rahulolematusest valitsusega. Hiina ajaloo isa Sima Qian (1. saj. e.m.a.) märkis, et kui asjad saavutavad oma piiri, järgneb allakäik, ja muutused on möödapääsmatud. Zou Yan oli paarsada aastat varem leidnud, et kord ja kaos, üksmeel ja erimeel, riigi ühtsus ja killunemine

vahelduvad.

Kas neil oli õigus? Hiina pidas end suureks perekaks. Riigil oli prioriteet ühiskonna ees, seda ka taoistide võimu all, ja valitsuse ülesanne oli rahva eest hoolitseda. Samal ajal hakkasid tugevamad ründama nõrku, kavalamad kiusama ausaid, enamus vägivallatsema vähemuse kallal, inimesed ei armastanud enam üksteist. Eetika ei toiminud.

Raud ja rikkus

Hiina pronksiaja kohta võib öelda, et rikkused koondusid ülikute (*wang*) kätte, kes sellepärast omavahel sõdisid. Raua kasutuselevõtt võimaldas senisest enam toota ja tappa. Võitlevate Riikide ajastusse (475–221 e.m.a.) astus 170 riigist järele jäänud seitse, kus samal ajal vaidles omavahel sõdisid. Raua kasutuselevõtt võimaldas senisest enam toota ja tappa. Võitlevate Riikide ajastusse (475–221 e.m.a.) astus 170 riigist järele jäänud seitse, kus samal ajal vaidles omavahel sõdisid. Raua kasutuselevõtt võimaldas senisest enam toota ja tappa. Võitlevate Riikide ajastusse (475–221 e.m.a.) astus 170 riigist järele jäänud seitse, kus samal ajal vaidles omavahel sõdisid.

Hiljem võimule saanud budism aga otsis igas inimeses Buddha puhast meelt. Legist Han Fei arvates polnud muutujaks mitte inimese süda, vaid erinevus saadaoleva toiduhulga vahel. Läbi aastatuhandete püsis Hiinas ülima väärtusena inimlikkus (*ren*) – pigem surra, kui õiglusest või inimlikkusest loobuda. Nii olevat Mingi dünastia hävingu järel endalt elu võtnud 80 000 ametnikku.

Ebanimlikkuse tõttu hävis Hiin

na ühendanud Hani dünastia. Selle poolt loodud ja Tangi ajal täiustatud riiklik korraldus püsis 1912. aastani. Võitluses totalitaarse terrorirežiimiga kaotas elu 40% rahvast. Ülestõusu juhtinud talupoeglikku päritolu Liu Bang rajas Hani dünastia (202 e.m.a. – 220 m.a.j.). Ametlikuks ideoloogiaks kuulutati konfutsianism,

Wang Mangi võimu haarama, et maa uuesti riigistada ja võrdselt välja jagada. Paraku taastas puhkenud kaose tõttu endise korra Punakulmude ülestõus. Samal ajal andsid suurnikud rahvale siiski järele ning orjade olukorda parandati oluliselt. Lõpuks koondus maaomand „tugevate majapidamiste“ kätte,

riumis valitses üksteisetapmise vaim. Neile järgnenud Kolme Riigi ajastul sõdisid talurahvast jagu saanud ülikud omavahel edasi. 280. aastal riigistati Hiina aladel enamik eravalduisi ja igale täiskasvanule anti õigus saada harimiseks 6,6 ha maad. Killustatus ja sõjad kestsid 589. aastani.



RAHVA ISA: Deng Xiaoping asus kommunistliku partei võimu all ehitama nüüdisaegset kapitalismi. Toodang on kahekordistunud ja nälga Hiinas ei tunta, kuigi veerand rahvast vireleb vaesuses. Aga sadakond on saanud miljardärideks. 90% elanikest on eluga rahul ja usub, et paremad ajad on alles ees.

Foto: thinglink.com

mis vaatas rikastumispüüetele aristokraatliku põlgusega, mistõttu Hiinas on alati nõutud majanduse eetilistust. Nii vaikiti maha Mo-zi õpetus, mis taotles vastastikust kasu ja armastust ning põlgas vaesust. Hani riiki valitses 130 000 bürokraati – pikk oli seal ka korruptsiooni ajalugu. Valitsevas hierarhias kukutas talupoegade südamed võitnud taoistlik Kollaste Turbanite ülestõus, mille eesmärk oli kehtestada suur võrdsus uue taeva all. Võitlustes kahanes riigi elanikkond 57 miljonilt, mis oli enam-vähem Rooma riigiga võrdne, 17 miljonile. Nii Qini kui ka Hani impee-

mis kasutasid maata talupoegade ja orjade tööd. Riigile maksis 50 miljonit elanikust makse vaid 7,5 miljonit vaba talupoega. Hiinat ei aidanud isegi 2500 taevatahe tundmine, kui maised asjad olid käest ära. Hani dünastia kukutas talupoegade südamed võitnud taoistlik Kollaste Turbanite ülestõus, mille eesmärk oli kehtestada suur võrdsus uue taeva all. Võitlustes kahanes riigi elanikkond 57 miljonilt, mis oli enam-vähem Rooma riigiga võrdne, 17 miljonile. Nii Qini kui ka Hani impee-

Kesktee tähtsus

7.–12. sajandini kasvas Hiina põllumajandustoodang tormiliselt. Saagi õiglast jaotust ning budismi levikut soodustasid võrdsete põldude süsteem ja kogukondlikkus. Iidne seadus nõudis rahvalt tasuta tööd riigi hüvanguks, millega Sui dünastia (581–618) liiale läks ja miljonid inimesed pandi rajama pealinna Loyangi, Suurt Müüri ja Suurt Kanalit, kuigi samal ajal oli riigis nälg. Rahvaülestõusu harjal kehtestas Li Yuan Tangi dünastia (618–

2017. aasta majanduses – krahhiga või krahhita?

Küllap huvitab Eestis paljusid, mida toob endaga kaasa 2017. aasta. Kas tuleb kauaoodatud õitseng, mida poliitikud on ennustanud juba aastaid? Või jätkub samasugune vindumine nagu viimased kümme aastat, mida nii Äripäeva peatoimetaja Igor Rõtov kui ka paljud teised on nimetanud kaotatud kümnendiks?



INNO TÄHISMAA
endine majandusajakirjanik, Võrumaa

Või tuleb seoses Donald Trumpi asumisega USA presidendi kohale oodatud maailmalõpp, uus kriis ja veel sügavam krahhi, mille kõrval aasta 2008 oli poisike. Lisaks ootavad mõned Venemaa kallaletungi Eestile ja mõned Eesti kallaletungi Venemaale. Eesti esoteerika-austajad ja ETV saate „Pealtnägija“ vaatajad teavad kindlasti planeeritud Nibiru, mille kokkupõrget Maaga ennustati juba 2012. aastaks, aga mis on edasi lük-

kunud ja võivat nüüd iga hetk toimuda. Kõik pendeldajad ja selgeltnägijad on igatahes väga ärevil, sest Nibiru kõrval on Eesti–Vene sõda lapsemärg.

Probleemid pagulastega

Lisaks ähvardavad Euroopat taas tuhanded sõjapõgenikud, kes küll Eestisse ei taha tulla, aga kes on kasutanud ja kasutavad edaspidigi Eestit transiitmaana Lääne-Euroopa rikkuste juurde pääsemiseks. Eestlastel on õnnestunud osa neist kinni pidada ja tagasi või teise kanti saata, aga osal on õnnestunud Eestist läbi lipsata. Euroopas on aga pagulastega rohkem muret kui rõõmu, mistõttu on neid hakatud viimasel ajal vägisi laiali paigutama. Selline tegevus on tekitanud eriti Ida-Euroopas palju vastuseisu ja toonud võimule vihased rahvuslased. Või mis rahvuslased – britid otsustasid koguni rahvahääletusel Euroopa

Liidust välja astuda, ikka nende pagulaste pärast, keda Saksamaa juht Angela Merkel oli kaks aastat tagasi nõus avasüli vastu võtma! Ühelt poolt on brittide lahkumine isegi hea, sest nad nagunii ei tahtnud kasutusele võtta ühisraha eurot, et vaid säilitada Londonit Euroopa ra-

Tegelikult pole paanitsemisses põhjust. Vähemalt Eestis mitte. Eesti on Euroopa ja kogu maailma tagahoov, kuhu paljud arengud ja sündmused pole jõudnud ning suure tõenäosusega ei jõuagi.

handuspealinnana. Teiselt poolt kaob koos brittidega 16 miljardit eurot maksuraha aastas – see on raha, mida on seni kasutatud Ida-Euroopa, kaasa arvatud Eesti järeleaitamiseks – näiteks

külakiiikede püstitamiseks ja kergliiklusteede ehitamiseks. Nõndaks! Nagu ise aru saate, on olukord rahvusvahelisel areenil keskmisest suurema keerukusega, mis võib lihtsal inimesel olla raske seedita. Iga päev toob niipalju uut infot, et pea hakkab ringi käima. Mida teha, kuhu minna? Kas Eestis on turvaline? Kas tuleb sõda? Mis saab Eestist, kui Trump saab Ameerika Ühendriikide presidendiks? Kõikumisi on rohkem kui vastuseid. Tegelikult pole paanitsemisses põhjust. Vähemalt Eestis mitte.

Paul Krugmanil oli õigus

Pagulastest oli juba juttu. Teine asi on majanduse areng, millest Eesti on jäänud puutumatuks. Kuigi kasvu on oodatud nagu hingeõnnistust. Mäletate ju ikka veel seda lubadust jõuda 15 aastaga Euroopas viie rikkama hulka. Ja juttu, et saame kõigepealt rikkaks, siis hakkame abivajajaid järele aitama. Nüüd on sellest ajast 10 aastat ehk kaks kolmandikku möödunud ja võib teha esimesi kokkuvõtteid. Kahjuks pole siin midagi rõõmustavat. Mis seal salata – Eesti on endiselt Euroopa viie vaesema hulgas. Vahe rikkastega suureneb. Lätis on õnneks veel hullem, aga Leedu on Eestist ette rebinud. Nüüdseks on selgunud, et jõnks ülespoole, mis Eestis oli vahetult pärast suurt langust kriisialajal ja millele suuri lootusi pandi, polnud mingi uue suure tõusu algus. See oli surnud kassi põrge, nagu börsimaailmas öeldakse. Eesti tegi küll kõik nii nagu välismaa suured targad ette ütlesid: jättis oma krooni devalveerimata, hoidis eelarvet tasakaalus ja kärpis igaks juhuks isegi rohkem kui vaja, aga sellest polnud mingit tolku.

Nüüd tuuakse Euroopas ja kogu maailmas eeskujuks hoopis Soomet, kes tegi kõike vastupididi: laenas ja kulutas. Sama lugu nagu Soomega on Lõuna-Euroopa riikidega, mille majandused on pöördumas kasvule ja kus rahvas naudib järjest suuremat heaolu. Eestis aga juhtus nii nagu Paul Krugman hoiatas – jäädigi kärpima. Mäletate, Krugman oli see majandusnobelist, kellega Eesti president Toomas Hendrik Ilves üksvahe vaidles, sõimates Krugmanit inglise keeles valimatute väljenditega. Tegelikult oli Krugmanil muidugi õigus, ja kui tähele panete, siis laseb ka Ilves Eestist jalga, nii nagu on seda juba teinud sajad tuhande eestlased ja Eesti pensionifondide raha. On paradoksaalne, aga tõsi, et nii eestlaste rahal kui ka eestlastel endil on majanduslikult kasulikum olla Eestist väljaspool kui Eestis. Eestlased Soomes on majanduslik edulugu. Kõige selle juures on muidugi üks positiivne noot: Eesti majanduslikult olukorda arvestades pole huvi siia tulla mitte ühelgi migrandil. Isegi neist, keda siia on vägisi toodud, on juba pooled

907), mis valitses maailma suurimat riiki. Mõistlik oli muuta ülesharitud uudismaa pärandatavaks; äärmuslikul juhul lubati oma maalapp müüa. Lõpuks lasti maaga kauplemine kõigile vabaks. Oma kohustustest pääsemiseks erastasid suurnikud riigi valdusi sel määral, et maksumaksjate arv vähenes 53 miljonilt 8 miljonini. 755. aastal puhkes An Lushani mäss, mis riiki sajanditeks nõrgestas. Hukkuda võis kuni 70% elanikkonnast. Selle järel maksustati kõik maad. Dünastiale tegi lõpu Huang Chao juhitud talurahvasõda, mis hävitas rikkaid ja taotles varade võrdsustamist.

10. sajandil oli Hiinas omavahel võitlemas kümme riiki ja viis dünastiat. Pealejäädud Songi riigis (907–1279) elas tollase maailma ca 280 miljonit inimesest 100 miljonit. 80% maast läks 17% jõukamate kätte, kelleks olid õukondlased, mõisnikud, ametnikud, kaupmehed ja suurtalunikud. Sõltlastel nõuti kuni 70% nende töö viljadest. Seda perioodi on loetud feodalismi alguseks. Riik sai suurema osa oma tuludest kaubandusest ja 70% eelarvest neelasid sõjalised kulutused. 10% rahvast elas linnades. Viimase ajani tundmatuks jäänud ühiskonnateadlane Li Gou sai aru, et riiki ei päästa peenhäälestamine ja pisiisjate parandamine. Vaja oli tõsta makse ning kärpida asjatuid kulutusi nii, et alamad ei tunneks puudust ja rikkamad naudiksid küllust. Ilmselt just neist arusaamadest lähtunud Wang Anshi taasriigistas maad ja maksustas suuromanikud. See pikendas riigi eluiga.

Kultuuri kõrgaeg

Kui Abbassiidide kalifaadis (750–1258) olid majandus ja kultuur Euroopa omast mäekõrgusel üle, siis Hiina ulatus pilvedeni – tema areng oli Euroopast 500 aastat ees, eriti inimeste hingelise arengu poolest. Hiinas trükiti 11. mail 868. aastal maailma varajasim säilinud raamat „Teemantsuutra“, mida levitati tasuta. 18. sajandi lõpuni sõi Keskriigis paremini kui kusagil mujal maailmas. Muslimite tagasitõrjumine Karl Martelli poolt Poitiers' lahingus 733. aastal päästis kristliku Euroopa. Selle järel sündis feodaalkord, kus talupojad pidid raskerelvasuses ratsaväge üleval pidama. Budistliku Hiina ja islamimaailma piir pandi 751. aastal paika Talassi jõel.

Maailma valitsevat isikulist jumalat, kes asub sellest väljaspool, ei ole Hiinas kunagi usutud. Seepärast pole seal kristlusest ja islamist lugu peetud. Hiina mõttetraditsioon oli materialistlik, kohati ateistlik.

Kui Vana-Kreekat sobib sümbooliseerima marmorist alasti inimfiguur, siis Hiinat iseloomustab kõige paremini siidile või paberile tušiga maalitud maastik, millesse sulanduv inimene on kõiksuse osa. Maailma on nähtud linnulennu kõrgusel; seal valitseb kord (*li*), kõike läbib hingus (*qi*) ning maaling annab edasi lõpmatust. Kogu olev on teinekord kui absoluutse budasuse aspekt.

Inimhinge kõrgust ja sügavust kajastav eluvaade ei saa tugineda individuaalsusele, eraomandile, veel vähem turusuhetele. Uuskonfutsiaanid koondasid kõik neile tuntud õpetused üheks

– erinevus näitab inimeste vaimse valgustatuse taset. Taoistid taotlesid harmooniat, budistid vaibumist – mõlemale oli ideaaliks *ego* puudumine. Hiina tollast vaimsust on hiljem suutnud ületada vaid mõni Jaapani *zen*-budist.

Nälja ja hiilgus

Sotsiaalselt ebaõiglane Songi ühiskond oli lõpuks nii pehkinud, et isegi rahvas ei tõusnud mässule ega valitsus ei suutnud riiki mongolite vallutuste eest kaitsta. Võõrad võimud koos kohaliku eliidiga võtsid rahvalt kõik, mis võtta andis. Selle tagajärjel elanike arv aastatel 1200–1400 vähenes 40% võrra. Samal ajal möllas katk. See levis mongolite rahu ajal ka Euroopasse. Uue riigi ja dünastia 1368. a löi budistliku Valge Lootuse ja Punaste Turbanite relvastatud ülestõus eesotsas munk Zhu Yuangzangiga. Nad ootasid buda Maitreja tulemist ning üritasid luua maa peal buda Amitäbha õnnemaad.

Zhu pärines kehvikuperest ja tundis rahvale kaasa, kuid sellest ei piisanud ühiskondlike probleemide lahendamiseks, sh ebavõrdsuse vähendamiseks. Mingi impeeriumis kasvas rahvaarv 2,5 ning haritava maa hulk 12 korda. Majandusele sai saatuslikuks maa madal ja liiga ühetaoline maksustamine. Riigi valdusi erastati kuis sai ja maad lubati osta-müüa. Kuna renti maksti rahas, tungis raha kõikjale. Ühiskonnast eraldus päriplik valitsev klass. Tööinimestelt võeti sageli ära isegi eluks vajalik produkt, mistõttu paljud surid nälga. Riik oli ühtaegu nii hiilgav kui ka kerjuslik.

Lõpuks puhkes kehvik Li Zinghani juhtimisel talurahva ülestõus, mis taotles sotsiaalselt võrdsust ning õiglast kaubandust. Hiinas olid juba pronksiajal suured linnad, arenenud käsitöö, toodeti siidi ja portselani ning kaubasidemed ulatusid Vana-Roomani. Kui ülestõusnud vallutasid pealinna Pekingi, jõi keiser end purju, kirjutas hüvastijätukirja, tappis lähedased ja iseenda. Kuid ka ülestõus sai lüüa, sest eliit otisis rahva mahasurumiseks abi mandžu vallutajatelt, kes haarasid võimu oma kätte – 300 000 mandžut hakkas valitsema 300 miljonit hiinlast.

Maine ja taevane riik nurjuvad

Vana Hiina arusaama järgi pidas Qingi riik (1644–1912) ennast maailma keskuseks ja valitsejaks edasi, kuigi jäi lõpuks Euroopast majanduslikult ja sõjaliselt maha. Talupojad olid sunnismaised, tööstuslikku pööret ei toimunud. Euroopa surus Hiinale sõjalise jõuga peale ebavõrdsed kaubanduslepingud, mille tõttu tõrjuti kohalik kaup turult välja ja oma tööstus tekkis alles 19. sajandi lõpul. Inglise vedasid sisse peamiselt oopiumi.

Suutmata areneda, oli Keskriik veel vähem võimeline naasma minevikku, kuid ei suutnud ka senisel kombel edasi elada. Rahva äärmine pahameel päädis Suure Heaolu Taevariigi ülestõusuga aastail 1851–1864. Selle juht Hong Xiuquan oli pärit kehvikuperest ja ootas Jeesuse peatset tagasitulekut. Rikaste ja vaeste võrdsustamiseks jaotati rahvas 25-perelisteks

kogukondadeks, kus valitsesid sunnitöö, vaesus ja sõjaväeline kord, nagu hiljem Mao Zedongi ajal rajatud hiigelkommunides. Olgu öeldud, et Suure Esimehe arusaamad olid olulistes punktides Karl Marxi omadele vastupidised. Kodanlus ja töölikklass moodustasid Hiinas 1% rahvastikut.

Soovimata vana riigiaparaati üle võtta, ei suutnud ülestõusnud oma riiki korraldada. Ülestõus hukkus hinnanguliselt 20–30 miljonit inimest, umbes sama palju kui Mao Zedongi režiimi ajal.

19. sajandi lõpuks oli Hiina poolkoloonia, mis maksis agressiivsetele suurriikidele suurt kontributsiooni. Aastail 1899–1901 astus Hiina rahvas impeeriumile vastu „Palja rusikaga üksmeele ja õigluse nimel“ (*Yihetuan*), mille läneriigid tulirelvade abil maha surusid. Qingi dünastia hävitas Xinhai revolutsioon 1911. aastal.

Kehtestatud vabariigis võtsid võimu sõjaväelised diktatuurid. Revolutsioonilised kodusõjad (1925–1949) peeti maha maa pärast. Peking langes ühegi püssipauguta. Kommunistid said võimule, sest jagasid poolele elanikkonnale 95 miljonit hektarit mõisamaad. Põllumajanduse toodang kasvas 13%. Seejärel tehti hukatuslik Suur Hüpe. Lõpuks asus Deng Xiaoping kommunistliku partei võimu all ehitama kaasaegset kapitalismi. Toodang on kahekordistunud ja nälga Hiinas ei tunta, kuigi veerand rahvast vireleb vaesuses. Sadakond on saanud miljardäreid. 90% elanikest on eluga rahul ja usub, et paremad ajad on alles ees.

jalga lasknud. Majanduslikus mõttes on Eesti neetud maa, kust iga mõtleval olend võimaluse korral jalga laseb.

Haldusreform Võru näitel

Aga aitab virisemisest! Nagu öeldakse: ega hädaldamine ei aita. Mis siis on Eesti jaoks lahendus? Kas 1000-eurone miinimumpalk, mida on välja pakunud nii Äripäeva direktor Igor Rõtov kui ka Äripäeva asutaja, hiljuti manalateele läinud majanduskorüfee Ülo Pärnits? Khmmm! Kui see kõik nii lihtne oleks. Tallinnas on 1000 eurot ilmselt isegi väike raha, aga samas Eesti äärealadel väga suur palk. Või mis suur – Võrumaal on isegi 500 eurot juba väga korralik sissetulek. Üle selle pole ettevõtjatel võimalik maksta. Eesti on kihistunud, ja seda just geograafiliselt. Tallinnas on kõrge palgad, kinnisvarahinnad tõusevad ja inimesed rikastuvad. Seevastu igal pool mujal on palgad poole väiksemad, kinnisvarahinnad kukuvad ja inimesed vaesuvad. Ainult Tartu ja Pärnu pakuvad veel Tallinnale alternatiivi, ülejäänud Eesti on majanduslikus mõttes

juba praegu pommiauk. Ja seda ilma suurema sõjata või Donald Trumpita. Asi on juba niigi hull. Nüüd võite ette kujutada, mis saab maapiirkondades pärast haldusreformi. Kunagi mitusada aastat tagasi, pärast Põhjasõda olevat Võrumaal olnud loomajälgi rohkem näha kui inimese omi. Praegu see õnneks veel nii ei ole, aga pärast

põhjust – pool linna on müügis, ja seda võileivahinnaga. Ja see on nii praegu, enne reformi. Ma väga tahaks, aga ei saa tuua ühtegi positiivset tegurit, miks väljapakutud haldusreform on Eestile hea. See oleks andnud mingi efekti 10–15 aastat tagasi, kui seda planeerima hakati ja kui maal oli veel tööandjaid. Aga nüüd tuleks teha vastupidi –

Ajaviiteks minge ja jalutage õhtuti Võru linna peal – vanad puumajad on tühjad ja lagunevad, kortermajades on heal juhul kümnendik akendest valgustatud.

haldusreformi, kui suuremad tööandjad nagu vallavalitsused ja koolid laiali pektakse, võib küll karta sama stenaariumi. Edasi pole „roheline mehikesi“ enam vajagi – maa on juba nagunii kaotatud. Ajaviiteks minge ja jalutage õhtuti Võru linna peal – vanad puumajad on tühjad ja lagunevad, kortermajades on heal juhul kümnendik akendest valgustatud. Kui heidate pilgu kinnisvaraportaali, siis näete

tuua maale inimesi ja elu juurde, mitte seda ära viia. Arvan, et ma ei liialda, kui ütlen, et vallad, s.o omavalitsused veel ongi need viimased mohikaanlased, kes elu alal ja tuld üleval hoiavad. Kui need kaovad, siis tuled kustuvad. Ja seda üle Eesti... Ning see jutt, et vallavanemad lähevad tehastesse tööle kaste pakkima... Loll juttu suhu tagasi! See on umbes nagu: tule eile meile! Olen vallavanematega

rääkinud – neil on juba Soomes töökohad valmis vaadatud. Saavad oma lahkumishüvitise kätte ja – adjöö! Nagunii polnud nende elu mingi meelakkumine: 600–700 euro eest kuus mitme inimese töö ära teha ning parun Münchhauseni kombel end ja teisi juukseidpidi vee peal hoida. Omavalitsuste kadumine on vallavanemate jaoks tegelikult suur kergendus ja pingelangus. Vallavanemad on juba nagunii liiga kaua tuuleveskidega võidelnud, seda omaenda ja lähedaste tervise hinnaga, ning neist enamik väärriks ausammast.

Meil on vedanud oma naabri Soomega

Vallavanematel on õigus – Soome on Eesti jaoks väljapääs. Pärast Saksamaade ühinemist leidis kolmandik idasakslastest tööd läänepool. Algu oli raske, aga Saksamaal on täna, paarkümmend aastat hiljem väga edukas, terve Euroopa majanduse mootor. Soome majandus näitab kasvumärke, Soome tarbijate kindlustunne on viimase viie aasta kõrgeimal tasemel ja näitab jätkuvat tõusu. Soomlased on Eurobaromeetri uuringu põhjal Euroopa Liidus

oma tuleviku suhtes kõige optimistlikum rahvas. Olgu lisatud, et eestlased on ühed pessimistlikumad.

Tehnoloogiline keskkond on Soomes üks arenenumaid kogu maailmas. Maailmapanga andmetel kulutatakse Soomes teadus- ja arendustööle 3,3% SKP-st, Eestis 1,7%. Soome on väga kõrgelt arenenud maailma teaduskeskus, sealsed ülikoolid kuuluvad maailma parimate hulka. Eestil on tegelikult roppumoodi vedanud sellise naabriga nagu Soome. Eesti ja Soome vahele planeeritakse juba silda või tunnelit ning pikemas perspektiivis kasvavad Eesti ja Soome üha rohkem kokku, Tallinnast ja Helsingist räägitakse üha rohkem kui kaksiklinnast Talsinkist.

Lõpetada tahaks veel teise positiivse noodiga. Majanduslik stagnatsioon on rahakotile halb, aga loodusele hea. Saastet on vähem ning ökoloogiline keskkond iga aastaga üha puhtam. Eestit ei ohusta kliima soojenemine, pigem on see pluss, sest vett ja niiskust on piisavalt ning põllumajanduses on varsti lootus saada aastast mitu saaki.

Head Kesknädala lugejad!

Tunnen siirast heameelt, et olen saanud juba alates 2010. aasta septembrikuust tegelda Eesti suurima erakonna meediaga. Keskerakond on oma loomisest saadik olnud selgelt eristuv erakond Eesti poliitmaastikul. Erakond, kelle poliitikud ei pelga välja öelda oma arvamust ning seisavad selle eest, et elu läheks paremaks ka lihtsal Eesti inimesel. Keskerakond on tõeline rahvaerakond.

Kõik need aastad, kuud ja päevad, mil olen tegelnud Keskerakonna meediaküsimustega, on olnud väga huvitavad, tegusad ning rohkelt kogemusi pakkuvad. Alates Keskerakonna telgikampaaniatest üle Eesti ja lõpetades Keskerakonna kongressiga – mul on olnud tõeline au selle kõigega tegelda. Otsestelt, vahetult, põhjalikult.

Samasugune on olnud minu koostöö Kesknädalaga. See väike, kuid tõeliselt professionaalne meeskond on karastunud valimiskampaaniate ning erakonna sisemiste vastuolude käigus. Tehtud on suurepäraseid töid, edendatud keskerakondlikku maailma-vaadet ning pakutud võimalust arvamuseks, mis midu meedias kõlama ei pääse. Demokraatia ja arvamuste paljususe seisukohtast on see ülimalt tähtis missioon.

Keskerakonna Tallinna Nõukogu konsensuliku otsuse toetada mind Tallinna Kesklinna vanema kandidaadina on suur au. Tegemist on tõsise väljakutsega ning mõistagi olen selle usalduse eest väga tänulik. Kesklinna linnaosa on Tallinna visiitkaardiks ning kõik Kesklinnas toimuv on avalikkuse erilise tähelepanu all, esmajoones see, mis puudutab heakorda ning turvalisust. Ees ootab töö, mis nõuab täit pühendumust – seetõttu annan üle ka ohjad Keskerakonna meediajuhtimise juures. Hetkel on aga järgmise sammuna vajalik kokku tulla Kesklinna halduskogul, et kandidatuuri arutada, ning seejärel on võimalik linnavalitsusel otsustada linnaametisse nimetamine.

See kõik ei tähenda aga, et ma Kesknädala lugejate jaoks kuhugi kaoks. Ilmselt kirjutan Tallinna puudutavatest teemadest lihtsalt pisut rohkem, kui olen seda siiani teinud. Täna ka kõiki, kes on jõudnud mulle uuel väljakutsel juba edu soovida. Keskerakonna ja Kesknädala meeskond on suurepärase, aitäh teile!

Taavi Pukk



TALLINNA TV

23. – 29. jaanuar 2017

ESMASPÄEV, 23.01.

07:30 Info TV
08:00 Nädal +*
09:00 Ühistegevuse pooltund*
09:30 Kultuurimeeter*
10:00 Vintskapist soklini*
10:30 Nädal +*
11:30 Moisekatsi elohelü 2016 1/6*
12:00 Kodupaik*
12:30 Inimese mõõde.
Mehis Heinsaar (2014)
ReklaamiTV
13:05 Rändur. Rännak busside ajalukku (2016)*
16:30 Stiilistuudio*
17:00 TeTeVeke lastele
17:30 TÄNA. Uudised
18:00 Draamaseriaal. Veresidemed 302/322

19:00 TÄNA. Lühiaudised
19:02 Huvasti. Tantsib Sylvie Guillem (2012)
19:30 Terve tervis
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 TÄNA +*
21:00 Täna maailmas
21:20 Monitor
22:00 TÄNA. Uudised
22:10 Veel üks kord (Tšii, Itaalia, 2013)
23:35 Dokumentaalfilm. Alati on alati (2012)
00:25 TÄNA. Uudised*
00:55 TÄNA +*
01:25 Täna maailmas*
01:40 ReklaamiTV

TEISIPÄEV, 24.01.

07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 TÄNA +*
09:00 Draamaseriaal. Veresidemed 302/322*
09:50 Terve tervis*
10:20 TÄNA. Uudised*
10:30 Huvasti. Tantsib Sylvie Guillem (2012)
11:00 Monitor*
11:40 Maagiline maailm*
12:10 Veel üks kord (Tšii, Itaalia, 2013)*
13:35 ReklaamiTV
16:00 Dokumentaalfilm. Alati on alati (2012)
16:50 Monitor*
17:30 TeTeVeke lastele
18:00 TÄNA. Uudised
18:10 Draamaseriaal. Veresidemed 303/322

19:00 TÄNA. Lühiaudised
19:02 Kultuurinädal pealinna Kultuurimeetri arhiivist.
19:30 Ilma Adamson
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 TÄNA +*
21:00 Täna maailmas
21:20 Mõtleme taas
22:00 Otse künnesse
23:00 TÄNA. Uudised
23:10 Itaalia miniseriaal.
Noor Montalbano 4/6
01:05 TÄNA. Uudised*
01:35 TÄNA +*
02:05 Täna maailmas*
02:20 ReklaamiTV

KOLMAPÄEV, 25.01.

07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 TÄNA +*
09:00 Draamaseriaal. Veresidemed 303/322*
09:50 Kultuurimeetri arhiivist.
10:20 Ilma Adamson*
10:30 Kultuurinädal pealinna*
11:00 Otse künnesse*
12:00 OTSE: LV Pressikonverents
12:30 Mõtleme taas*
13:10 ReklaamiTV
13:10 Kultuurinädal pealinna*
16:00 Otse künnesse*
17:00 LV Pressikonverents*
17:30 TeTeVeke lastele
18:00 TÄNA. Uudised
18:10 Draamaseriaal. Veresidemed 304/322

19:00 TÄNA. Lühiaudised
19:02 Tallinna TVs tulekul
19:10 Meedia keskpunkt
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 TÄNA +*
21:00 Täna maailmas
21:20 Aitäh elule!
22:05 Dokumentaalfilm. Afganistani otsustavad tunnid (Saksamaa, 2014)
23:00 TÄNA. Uudised
23:10 Meedia keskpunkt*
00:00 TÄNA. Uudised*
00:30 TÄNA +*
01:00 Täna maailmas*
01:15 ReklaamiTV

NELJAPÄEV, 26.01.

07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 TÄNA +*
09:00 Draamaseriaal. Veresidemed 304/322*
09:50 LV Pressikonverents*
10:20 TÄNA. Uudised*
10:30 Meedia keskpunkt*
11:20 Dokumentaalfilm. Afganistani otsustavad tunnid (Saksamaa, 2014)*
12:15 Aitäh elule!
13:00 ReklaamiTV
16:40 Meedia keskpunkt*
17:30 TeTeVeke lastele
18:00 TÄNA. Uudised

18:10 Draamaseriaal. Veresidemed 305/322
19:00 TÄNA. Lühiaudised
19:02 Majad ajas
19:30 Rändur. Rijeka - ajalugu ja tänapäev 1/2 (2016)
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 TÄNA +*
21:00 Täna maailmas
21:20 Rahvaadvokaat
22:05 Tervisevõti. Dr Viktor Vassiljev
22:40 TÄNA. Uudised
22:50 Otse künnesse*
23:50 TÄNA +*
00:20 TÄNA +*
00:50 Täna maailmas*
01:05 ReklaamiTV

REEDE, 27.01.

07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 TÄNA +*
09:00 Draamaseriaal. Veresidemed 305/322*
09:50 Tervisevõti. Dr Viktor Vassiljev*
10:25 TÄNA. Uudised*
10:35 Rahvaadvokaat*
11:20 Majad ajas*
11:50 Rändur. Rijeka - ajalugu ja tänapäev 1/2 (2016)*
12:20 ReklaamiTV
16:15 Rahvaadvokaat*
17:00 TeTeVeke lastele
17:30 OTSE: Jalgpall. Nõmme Kalju FC - FCI Tallinn, vaheajal Uudised

19:30 Kultuurimeeter
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 TÄNA +*
21:00 Täna maailmas
21:20 Üheksanda lood (BBC, 2014) 4/6
21:50 Taevariik UFOdega
22:20 TÄNA. Uudised
22:30 Unelmate kodu (USA, Kanada, 2011)
00:00 TÄNA. Uudised*
00:30 TÄNA +*
01:00 Täna maailmas*
01:15 ReklaamiTV

LAUPÄEV, 28.01.

07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 TÄNA +*
09:00 Meistrilinn. Paekivi (2011)
09:20 Rändur. Rijeka - ajalugu ja tänapäev 1/2 (2016)*
09:50 Terve tervis*
10:20 TÄNA. Uudised*
10:30 Kultuurimeeter*
11:00 Stiilistuudio
11:30 Koorimuusika aastapreemiad 2016
13:00 Taevariik UFOdega*
13:30 ReklaamiTV
14:00 OTSE: Jalgpall. JK Sillamäe Kalev - Tallinna FC Levadia

15:45 Linnaruumi arhiivist. Seewald (2012)
16:15 Üheksanda lood (BBC, 2014) 4/6*
16:45 Rahvaadvokaat*
17:30 TeTeVeke. Seiklus algab raamatust
18:00 TÄNA. Uudised
18:05 Majad ajas*
18:30 Teatrijutud
19:00 BBC loodussari. Meie erilised loomad 6/17
19:30 Moisekatsi elohelü 2016 2/6
20:00 TÄNA. Uudised
20:20 Tallinna TVs tulekul
20:30 OMG TV
21:15 Draamaseriaal. Newsroom 7/25
22:15 TÄNA. Uudised
22:20 Itaalia miniseriaal.
22:20 Topeltseadus 2/2

23:55 Kultuurimeeter*
00:25 OMG TV*
01:10 TÄNA. Uudised*
01:30 ReklaamiTV

PÜHAPÄEV, 29.01.

07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:20 Tervisevõti. Dr Viktor Vassiljev*
08:55 Stiilistuudio*
09:25 Teatrijutud*
09:55 TÄNA. Uudised*
10:00 BBC loodussari. Meie erilised loomad 6/17
10:25 Monitor*
11:05 Moisekatsi elohelü 2016 2/6*

11:35 Itaalia miniseriaal. Topeltseadus 2/2*
13:15 Otse künnesse*
14:15 Terve tervis*
14:45 Kultuurimeeter*
15:15 Mõtleme taas*
16:00 OTSE: Hiina uusaasta tähistamine Tallinnas
18:00 TeTeVeke lastele
18:30 Stiilistuudio*
19:00 Draamaseriaal. Newsroom 7/25*
20:00 Nädal +*
21:00 Taevariik UFOdega*
21:30 Maatriks
22:15 Ohtlik meetod (Suurbritannia, 2011)
23:55 Nädal +*
00:55 Maatriks*
01:40 ReklaamiTV

Kogunege, kuni tohib

Olgu, see ei ole midagi värsket. Detsember oma pühadeootuse ja muu imalaga oligi segane kuu. Kogu aeg on tunne, et midagi peaks tegema, aga niikuinii läheb meelest. Ju siis ei olnudki nii tähtis. Või oli?



JÜRI PINO
kirjanik

Detsembri alguses hõigati välja, et küsitluse järgi – Turu-uuringud tegi, Inimõiguste Instituut tellis – olla 57% Eesti elanikest „valmis tegema järeleandmisi oma põhiõigustes, kui see aitab ära hoida näiteks terroriakte. Kõige sagedamini ollakse nõus piirama oma liikumisvabadust ning koosolekute- ja kogunemisvabadust”.

Inimõiguste Instituuti palutakse mitte segi ajada Inimõiguste Keskusega. Viimane on see Sorose ja Sotsiaalministeeriumi toetatud putka, mis võitles, jätkab ja sammub klaasitud pilguga edasi – täieliku homoõiguse kehtestamise poole. Ehkki instituut pole vähem hämar. Inimõigused kui mõiste on eelmainitud keskus üldse ära lõrtsinud, nagu käiks need ainult nabaaluste asjade kohta, ütleb vana toriseja. Mõtle või miski uus sõna välja, et selget vahet teha, kas inimõiguste alla käib sõnavabadus või mingi vargakamba hala, kuidas neid kiusatakse, et kõik on pahad, aga neile peaks rohkem raha andma ja sõna kuulama.

Vähemalt ühes on keskuse homoõiguslased ausamad kui instituut – nende küljelt leiab ka rahaasjadest mingisuguse ülevaate ehk kes seda jama kinni maksab. Instituudil mitte. Kuigi seal mõnigi sõber-tuttav on, tuli välja. Kunagi aastaid tagasi võeti selle instituudi nõukogu liige Nutt, Mart ette: tunnista üles, et varjatud riigiasutus! Vingerdas, aga – sotsmin ja haridusmin suuremalt osalt sellele putkale raha annavad. Vat-vat, Mart, ja Sinu jutt, et ka ministriumidele

vaadatakse sõrmede peale, läks kõrvust mööda! Umbusk näidatud, katsuks nüüd kuidagi põllu pealt jälle tee peale saada. Jutt pidi ju millestki muust käima.

Niisiis, me, enamus, oleme valmis leppima liikumisvabaduse ja koosoleku-kogunemisvabaduse piiramisega. Mida see õieti tähendab, jääb üsnagi segaseks. Pole ju sassis aegu kuigi palju üle elatud, peale laulva revolutsiooni ja pronksiöö. Polegi nii vähe, õigupoolest. Suurem teadmine jääb siiski raamatulikuks või filmilikuks.

Komandanditund kargab pähe: minge laiali! Koosolekute keeld – mulle meeldiks, kui see käiks kõigi, s.t kõigi koosolekute kohta, eriti nende kontorijututubades – ega enam tulegi. Vist on vähe mõllatud, ei ole kogemuslikku kartust?

Ikka on. Lambad oleme justkui. Eriti piinlik, et eestlastest on 62 protsenti nõus, venelastest 46 protsenti. Nojah, pronksiöö, muidu revolutsioonid ja mässud veres, kuidas venelane Eiffeli tornist alla saada: siit ei tohi hüpata. Millest vana vandenõulane järeldab, et miski plaan on kuskil valmis või tegemisel. Eriolukordade seadus on ju olemas. Kuulutatakse ükspäev välja, ja kui keegi peaks silmi pilgutama hakkama, karbi valla vajutama: 57% oli nõus; terrorioht; teie enda huvides. Küsitlus näitas.

Kaega, küsitlused ei ole ammu enam selleks, et midagi teada saada. Küsitlused on selleks, et öelda, kuidas te mõtlete või peaksite mõtlema. Neid saab alati koostada vastavalt tellija soovile; peites ja segades küsimusi nii, et te tahtmata annate niioelda õiged vastused. Mis siis vitsatakse letti kui argument: te juba mõtlete nii või, hullemaal juhul, enamus mõtleb nii; ära kõhi vastu, pole mõtet, kõik on otsustatud. Üks vahvamaid vandenõuteo-

riad viimasel ajal oli, et USA presidendivalimiste eel paljud inimesed küsitlustel teadlikult valetasid: Hillary on parim, mis juhtuda saab; pärast aga läksid ja andsid hääle kurivaimule endale. Vaistlikult taibates, et küsitlusi kasutatakse propagandana; küsitlused, niipalju kui neis ehtsat on, hõlbustavad valitsemist; selles äris on suuresti roosade vaim.

Loomulikult on kohvipaksult vahtimine, kuidas see eriolukord välja näeb, mille peale see tulla võib. Lootus püsib, et napakad siia ei jõua. Aga kuni leidub multikulti-palgalisi müügi-



isikuid, on see lihtsameelne. Tulevad ja panevad paugu ära. Pommiga, veoautoga. Oma väike fantaasia ei võta, mis veel lejutada võetakse. Napakad on väga leidlik seltskond. Misläbi on peaaegu et loogiline: ära kakerda hämaral ajal väljas, ära kogune suurtesse kampsadesse. Terrorist tahab ju tähelepanu. Pole veel ükski ennast lagedal väljal Allahi juurde lasknud. Kontsert, metroo, jõululaat. Et ikka võimalikult palju uskmataid endaga kaasa võtta ja et ellujäänud saaksid kätte sõnumi: me ei kardate teid, teie päevad on loetud.

Niisiis – meie eneste kaitseks. Muidugi ka selleks, et mitte saata mõnel rahvakoosolekul Euroopasse ja maailma valesõnumit, nagu me oleks võravihkajad. Seda niikuinii, ega maailm muust mõtlegi kui meist.

Hetkel, kui eriolukord kehtima pannakse, võivad kõik terroristid üksteisele patsi lüüa. Nemat on võitnud.

Mis see terror muud on kui hirmuvalitsus. Kaega, kui see kogunemise ja liikumise vabaduse piiramise jutt lõpuni ajada! Mart Juur on ammu hoiatanud: nali on lihtne, mõtle vaid paar käiku edasi, alguses on naljakas, pärast võib õudne hakata – siis oleks loogiline lõpetada ära kinod, teatrid, kontserdid, kõik, kus palju inimesi kinnises ruumis koos. Kirikud muidugi eelkõige; et arste, inseneri ja vabadusvõitlejaid mitte solvata. Seal, sellistes kohtades, pole pommi vajagi. Kõik teavad lugu, et hüüa teatris „Tulekahju!“, ja inimesed tallavad üksteist surnuks. „Allahu Akbar“ käib ka.

Täiesti tarbetult – 20. juulil 1944 Hitlerile pandud pomm läks untsu, sest ilm oli soe, ja eeldatud punkri asemel esines füürer oma segaste juttudega mingis laudadest barakis, aknad ka lahti. Plahvatus hajus ja sekretäridel jäi üle kirja panna kergelt kriimustatud Juhi sõnad: „Minu uued ilusad püksid täitsa

katki, alles täna panin esimest korda jalga!“ Kujutlege nüüd. Ei, ärge kujutlege! Niikuinii kujutlete. Endal käis oh! kuimitu paika peast läbi, aga nende üleslugemise võiks, ausalt, lugeda ebateadlikuks kahjustamiseks. Et lähed kuhugi ja muudkui värised, ei julgegi kaeda, mille eest raha välja käidud.

Muidugi on see vindi ülekeeramine, paksude värvidega plätserdamine. Aga maailm on jõnkse ja jõnkse täis, ei tasu midagi võimatuks pidada. Mõõdunud aasta kubises igasugu ootamatustest. Miks arvata, et need ühe numbri vahetumise pärast läbi said? Nimekirja koostab igauks oma kalduvusi ja veendumusi arvestades.

Võib-olla ei juhtu midagi? Pole ju suured eeskujud Euroopas veel nii kaugele jõudnud. Kõlnis, kae, peletati valgete naiste vastu kõrgendatud huvi tunde seltskond ju õiguslaste pahameeleks laiali. Ilma igasuguste olukordadeta.

Tallinna noortevolikogu: alkoholi tarvitamine ja enesehävituslik käitumine pole popp

Noortevolikogu toetab pealinna püüdlusi, mis vähendavad realselt alkoholi kuritarvitamist noorte seas ning suunavad noori kasulikele huvitegevustele. Samas leitakse, et linn peab leidma ettevõtjate ja noorte heaolu vahel tasakaalu.

„Selleks võiks linn ühe meetmena kaaluda kesklinnaaari tegevusaja piiramise asemel nende klientuurile vanusepiirangu seadmist alates 21. eluaastast. See muudatus aitaks vähendada vast täisealisteks saanute kokkupuudet alkooliga ning sellega kaasnevat negatiivset mõju nende tervisele,” arwab noortevolikogu liige, Tallinna Kunstigümnaasiumi abiturient Miikael Raun.



„Mistahes ühiskondlike probleeme saab ennekõike lahendada läbi ennetustöö ning üldise teadlikkuse suurendamise – olgu selleks siis kas alkoholi, narkootikumide, kofeiini, toidu või mille iganes liigtarvitamine. Noor, kes tunneb vajadust kuritarvitada mistahes aineid, teeb seda tihti selleks, et unustada eraelulisi probleeme või leevendada sisemist ebakindlust. Noortevolikogu väljendab heameelt selle üle, et tänavu on pealinn eelarvesse eraldanud suurema summa rahalisi vahendeid suunamiseks noori huvitegevusele ning sisustamiseks vaba aega näiteks spordi- või kultuuriüritustel osalemiseks. Sellega saadab Tallinn sõnumi, et alkoholi tarvitamine ja enesehävituslik käitumine ei ole popp, sest popp on elada tervislikult ning hoolida nii endast ja oma kaaslastest kui ka meid ümbritsevast keskkonnast,” kommenteerib Tallinna noortevolikogu esimees Triinu-Liis Paabo (pildil).

Maadleja eriline käepigistus

Tuhandeid aastaid kasutusel olnud ja igapäevaste tead-
tuntud käepigistust täiendatakse tavaliselt selge sil-
mavaate, loomuliku naeratuse ning asjaliku fraasiga!
Maadlusspordis on kätlemine aga osake ausast mängust
– omavahel kätlevad võistlust alustades ja lõpetades
nii võistlejad kui ka matikohtunik. Kätlemine sümboli-
seerib austusavaldust võistlusreeglitele ja vastastikust
lugupidamist.

Eestimaal aga on üks mees, kelle käepigistust saadab
selline hingesoojus ja säravad silmad, et seda juba naljalt
ei unusta. See on August Englas – maadluskorüfee, kes
pärast 21-aastaselt maadlusmatile astumist Eesti maad-
luselust eemale astunud ei olegi. Kellelt veel, kui mitte
niivõrd rikkaliku kogemuste-, teadmiste- ja mälestuste-
pagasiga mehel võib kuulda Eesti spordiajaloo laiemale
avalikkusele teadmata lugusid, mida August jagab süga-
valt tagasihoidliku ja väärika tooniga.

Justkui võimas tamm

Kui olümpiasangar Kristjan Palusalu on võrreldud mas-
timänniga, siis August Englast võib kujutada võimsa
tammena, mille juuri elus nähtud tormid on aina sügava-
male pinnasesse sündinud ajama. Huvitaval kombel on
juhtunud nii, et kuhu August Englast poleks ka juhutatud-
saadetud-edutatud-kutsutud, just sinna oligi teda oodatud
ja vajatud. Aeg nõudis oma ja karmidel sõja-aastatel
hõrenesid tegusate eesti meeste read ning järelejäädud
nooremal põlvkonnal ei olnud erilisi valikuid.

Säärases olukorras oli toona ka oma esimesi iseseisva elu
samme astuv noor Englas. Küll alles sõja lõpul, 1944.
aastal sai temast rindemees, kes osales kuulipildurina
Saaremaa lahingutes ja Kuramaa koti likvideerimises.
Rahulikud ajateenistus sapöörina tuli alles hiljem, Tallin-

ette nägi. Olin nii hea, et mind anti olümpiale üles mõle-
mas maadlusstiilis. Ja siis juulis (OM toimus augustis)
olin järsku tühi ja läksin peatreeneri jutule ning ausa
mehena andsin teada loobumisest, sest jõud oli tõesti
kadunud. NB! Toonane peatreener lohutasa, lausa nutu-
sena: „August, tule, ilma sinuta ei ole õiget võistkonda!“
Sain taastumiseks abi isegi meditsiiniteenistusel, aga
paari päeva möödudes oli hetkeisei ikka räbalavõitu. Jäin
Helsingis vabamaadluses neljandaks – see oli
põrumine eelkõige endale.“

Elab noortele maadlejatele kaasa

Englas on treeneritööd teinud 58 aastat ning jätkab seda
tänapäevalgi. Viimastel aastatel on teda ikka maadlus-
võistlustel nähtud just noorematele maadlejatele kaasa
elamas ning võitjaid oma erilise käepigistusega õnnitle-
mas. Inimesena on August Englasel tänapäeva noortest,
nende võimalustest ning tegemistest üsna hea ülevaade
ja arusaam, eelkõige tänu järeelkasvule, keda on juba
mitu põlvkonda.

Lisaks on Augustil veel „omad maadluspoisid“ – Tar-
tu maadlejad-kalevlased kuuluvad juba tosin aastat
spordiklubisse „Englas“. Tamme staadioni maadlusruumi
sisenemisel ei ole Kalevi/Englase poistel ja noormees-
tel võimalustki märkamata mööduda Eesti spordi elava
legendi August Englase büstist, mis oma pilguga justkui
ütleks: „Pea vastu, poiss, hoi a kinni võimalusest, ära
anna järele...“

Mullu tõi kutse külastada poiste ja noormees-
te treeninguid Tallinna aukodaniku August Englase
Tartusse ning seal nähtu jättis talle hea mulje: „Jaa, oli
näha, et treeningulaan oli korralikult paigas, saalis oli
isegi higilõhna tunda, nähti vaevagi.“ Kuid oma pika elu

jooksul on Englas kokku puu-
tunud ka muuga: „Olen näinud
siiski hoopis vastupidist pilti,
kus treener näeb vaeva mõne
võimeka poisi treeningutele
meelitamisega. Jah, meelita-
misega, sest kuigi nooruk on
varmas andma nõusolekuks
noogutustega märku, reedab
pilk seda, et kutsutu mõtted on
kõrvade vahele hoopis kinni
jäädud.“ Selline terakene ei lähe
kohe kindlasti õigesse mulda,
on August ütelnud, sest lõpuks
paneb kõik paika ikkagi see,
milline on maadleja enda, mitte
aga treeneri tahe ja võitlusvaim.

Kuldaväärt kullipilk

Teeb rõõmu see, et Eesti maad-
luses pole August Englas asjata
aastaringe lugenud.

2006. aasta 4. märtsi päikesepaist-
elise päeva hommikupoolik.
Tapa spordihoones algasid
Eesti meistrivõistlused. August
Englas ütles oma tervituskõnes
taas lootustandva komplimendi,
tookord sellise: „Siin seisab
noor mees [Heiki Nabi oli lipu-
heiskajana Englase kõrval], kelle
käepigistuses on tunda
maailmameistri kämmalt!“ Toona
ei pööratud sellele fraasile
erilist tähelepanu, aga juba pool
aastat hiljem tuli Heiki Nabi
maailmameistriks!

Nii nagu targad on korduvalt öelnud: inimene alustab, aga
saatus jätkab ja ka lõpetab. Tõepoolest, saatus tahtl on
Heiki Nabist saanud tänaseks koguni kahekordne maail-
mameister, olümpiahõbe ja MM-i pronksmedalivõitja.
„Kui üks rahvas on sünnitanud juba ühegi maailma-
meistri, siis on see rahvas võimeline ka enamaks“ – seegi
on just August Englase ütlemine.

Aga veel. 2013. a. veebruaris tabas maadlusmaailma
ja olümpialiikumist ootamatult karm tõdemus – ROKi
otsuse järgi eemaldatakse maadlus olümpiamängude
kavast. Isegi sellise vääritu otsuse taustal sõnas August
Englas ETV Terevisiooni hommikusaates elukogenult:
„Ma arvan, et maadlus jääb.“ Lisades veel sedagi, et: „Ise
oleme süüdi, et lasime maadluse ära rikkuda.“

**Voldemar Press, maadlustreener,
Tartu Kalevi auliige**

Toimetuset:

**Otepääl Pühajärve vallas ilmavalgust näinud
maadluskuulsus August Englas sai 15. jaanuaril
92-aastaseks. Koos kogu avalikkusega soovib Kesknädal
talle jõudu ja vastupidavust toetada Eesti ühe eriti
kuulsurikka spordiajala arengut ja arendajaid.**

Pea pöialt!



Tallinn 10130,
Toom-Rüütli 3/5,
Kesknädal

Aasta läinud ja
asemel ilutseb uus,
tehti pauku ja
tulesid lasti.
Uut oli ka rahvale
paljus muus, -
vastne valitsus
lipud löi masti.

Proua president
pelgavat kirikut,
nagu kurikael
kartvat türmi, -
rahvas sedasi
eneselt küsinud:
kuidas president
laulab siis hünni?

Sääl Jumalalt
õnnistust palume
ja hoidmist, kui
vaja on varju,
kui viletsust
vahel ka talume, -
veel rahvas ei
NATO-ga harju.

Ole sa paavstiks
või president,
amet kohustab
valima vastust.
Juba targemal
kunagi tarkuseks, -
on vabadus adutud
paratamatus.

Teesid lubatud
võtavad kõhedaks,
tao või ustele
Lutheri moodi,
kuidas rohi saab
rohemast rohemaks,
lumi valgema,

kuidas see loodi.
Oleks söönud, et
sandid ja lastesuud,
et penskarid
ei kiruks penssi!
Kõik olema peaks
kui vastne luud,
vana saast vaja
pühkida rentsli.

Platsi puhtaks on
pühitud ennemgi,
on ennemgi
lubatud võite.
Kas teisisi nüüd
Rahva Memmelgi, -
puistaks kui
käisest kõike?

Vastsem valitsus
uutes registrites
juba lubanud
kui paradiisi.
Rahval hirm aga
uutest maksudest,
tootjatel sama
aktsiisist.

Läinud president
hämas ja härmatas,
väsib meist,
tegi Lätiga diili.
Näete, mis teha
võib armastus, -
Lätis odavnes
koguni viingi.

Ju teist tõgati,
näpuga näidati,
iga arvaja
arvas ja ründas.
Eks nii vihastus

temas ka läideti, -
minnes Lätiga
tegi meil tunga.

Rõivast kandsime,
kuniks tagant poolt
paistma hakkasid
alukad siidist.
Oma ihu eest, näha,
on kantud hoolt, -
eralennud ja
kallimad sviidid.

Mis sellest, et
laste söömata suud
õhtul mõnema
pidid voodi.
Aeg oligi oravad
puistata puust,
raiskukärbatand
ubinaid moodi.

Rattal uuel kas
kannavad kodarad
rahvast viimaks
Parnassi poole?
Või ehk jälle kõik
osutub odavaks,
pelgalt loosungiks
meie loole?

Ja saab mis siis
hünni sõnadest,
mida andunult
püüame laulda,
kui president
väldib kirikut,
ju siis sõnu
ei jumalast laula.

Ega's president pea
preestriks olema,
et austada

kirikus käijaid,
ega's ka
laulupeol tuleval
pea president
olema lauljaks.

Kontserdil, teatris,
ei mõnel peol,
pea olema
kõik ju artistiks.
Rahvast austada
vaja on igal teol,
mitte pidada
ennast nartsissilt.

Ei saa olla, et
Eestimaa Eman,
oma rahvaga
ei istuks lauda.
Rahval tähtis,
kui ollakse temaga
uue sünnil või
minekul hauda.

Eestimaalaseks olla
ka muidugi häa,
Eestit mainides
võõraste moodi.
Kuid eestlaseks olla
veel uhkem ja hääm,
kui kunagi
eestlasteks loodi.

Kuke-aastake pea, -
horoskoopide buum.
Ahv räsib meid
üles ja alla.
Kukeaastal et oleks
ehk tuumakam tuum,
pea pöialt, ja
õnn sellel olla!

Ubinas, jaanuar 2017

Lugeja kiidab

Lugesin täna „Kesknädalast“ Aarne Rubeni juhtkirja. Nii sisukat juttu saab isegi „Kesknädalast“ harva lugeda. Leidub veel inimesi, kes ajalugu kalliks peavad ja suudavad olulist lihtsalt ja arusaadavalt mõtestada.

Omalt poolt lisan: „Kui inimesel pole enam usku, siis pole ka inimest.“

Hannes Mesila

11. jaan. 2017, 19.04.

Kultuur või kuritegu?

Naine ei ole islamiriikides inimene meie
mõistes. Ta on seksiteenust osutav inime-
sesarnane loom, keda võib ka iga kahtlustuse
puhul avalikult kividega surmaks loopida.
Selleks, et naine ei tunneks huvi seksi vas-
tu, lõigatakse vastsündinud tüdrukul klii-
tor ära. See on meie mõistes elundikaotus.
Meie Karistusseadustiku § 118 p. 6 kohaselt
on selline tegevus raske tervisekahjustuse
tekitamine, mille eest on karistuseks ette
nähtud 4–12 aastat vangistust. Sama sea-
dustiku § 58 loetleb üles karistust raskenda-
vad asjaolud. Nendeks on p. 3 „teadvalt alla
12 aastase isiku suhtes“ ja p. 4 „süüdlasest
perekondlikus sõltuvuses oleva isiku suhtes“.
Mõlemad raskendavad asjaolud on olemas
ja seega peaks karistus olema vähemalt 10
aastat vangistust. KarS § 9 lg 1 punkt 1 ko-
haselt kehtib Eesti karistusseadus ka väljas-
pool Eestit toime pandud teo kohta, mis on
meie seaduse järgi esimese astme kuritegu ja
kahjustab Eesti elanikkonna tervist.

Kui üks moslemi perekond saabub elama
Eestisse, siis kuulub ta vaieldamatult Ees-
ti elanikkonda ja organi kaotus kahjustab
sellise inimese tervist. Seega on need lapse-
vanemad, kes saabuvad meile lastega, kelle
suguorgan on ära lõigatud, kurjategijad ning
meil on seaduslik alus ja kohustus neid karis-
tada. Ei ole teada, kas keegi on kontrollinud
saabunud moslemi tütarlastel suguorganite
olemasolu. Aga seda tuleks kohe kindlasti
teha. Moslemi naised kavatsevad ka Eestis
tüdrukuid sünnitada ja kindlasti lõikavad
neil ka siin suguorgani ära. Eesti Vabariigi
põhiseaduse § 22 ütleb, et kõik on seaduse

ees võrdsed. Juhul kui keegi eestlane niisu-
guse teo toime paneks, oleks tema karista-
mine 100% kindel. Meie ei saa ka tulnukatele
anda mingeid eeliseid kuritegude soorita-
miseks.

Moslemimaades on ka moes nn aumõrvad.
Tüdrukuid müüakse vanemate poolt naiseks
mingile vanemale mehele, keda tüdruk ta-
valiselt pole varem näinudki. Kui tüdruk
vanemate (isa) valikust keeldub ja hakkab
seksima mõne endavalitud mehega, siis kuu-
lub ta tapmisele isa või venna poolt. Selline
tegu on neil igati lugupidamisväärne ja selle
eest karistamine ei tule kõne allagi. Kas meie
peaksime hakkama tunnistama ka seda „kena
tava“? Ja pidama seda kultuuri osaks?

Eelnimetatud kuritegusid toime pannud isi-
kuid tuleks karistada ca 10-aastase vangis-
tusega ja pärast karistuse ärakandmist maalt
välja saata. Sellise sisuga araabia- ja inglis-
keelsete plakatite olemasolu Kreekas ning
võib-olla ka Itaalias aitaks meil tagasi lüüa
araabia invasiooni ja säilitada eesti rahvast
nagu nõuab meie põhiseadus.

Samuti tuleks kiiresti ära keelata nn. burkade
kandmine, sest see tava viiks kiiresti ras-
kete röövimiste järsule kasvule ja oluliselt
raskendaks kuritegude avastamist. Oma
kodus võivad maske kanda, kui tahavad
ja kui nägu (lõust) ei ole kõlblik teistele
vaatamiseks. Avalikes kohtades ei tohiks
seda mingil juhul lubada. Kujutage olukorda,
kus maskides pangaröövlid võiksid tänaval
rahulikult ringi liikuda ja keegi ei saaks
arugi, kas tegemist on meeste või naistega.
Feliks Saarevet



**HINDAMATU VÄÄRTUSEGA MEES: Oma raudse meele, kind-
la pilgu, põhimõttekindluse, elukogemuse ja optimismiga on
August Englas Eesti maadluselu üks tugisammastest. Olles eesku-
juks ja toeks nii noortele kui ka vanadele, mängib ta tänapäevalgi
tähtsat rolli Eesti maadluse arengus. Pildil õnnitleb August Englas
Heiki Nabit.** Foto: Vikipeedia

nas. Muidugi ei olnud Augustil neis valikutes sõnaõigust,
kuid nagu ta ka ise on öelnud: „Noore hästikasvatatud
inimesena tegin seda, mida paluti ja...“

Suusatamise asemel maadlema

Kui alles 21-aastane, aga juba elu näinud noormees
sai nõu maadlustreeningutele minekuks, ei olnud ära-
ütlemiseks taas põhjust.

Tütar Malle on meenutanud: „Isa on vahel rääkinud, et
kui ta tänapäeval oleks ise valinud, siis pidi see spordia-
la olema küll suusatamine, sest märk oli maas – omaaegse
tagasihoidliku võistlusvarustusega sõites täitis ta 10 km
suusatamises isegi meistrinormi.“

Siinkohal tekib õigustatud küsimus: kas Englase kao-
tamine suusamaailmale oli seda väärt? Sellele on aga Au-
gusti saavutusi silmas pidades lihtne vastata – maailmas
on vaid kolmel mehel olnud jaksu tulla maailmameistriks
mõlemas maadlusstiilis (kreeka-rooma maadluses ja va-
bamaadluses), meie August tegi seda teisena.

Tõusud ja mõõnad

Elukogenud mehena on August tõdenud, et jaks võib
mõnikord otsa lõppeda ka kõige tugevamatel. Nii juhtus
ka temal vahetult enne maailmaareenile – Helsingi
olümpiamängudele minekut.

August Englas on meenutanud: „Kohusetundliku noore
mehena olin tahet täis ja NLiidu koondise laagris Sotšis,
kus valikus oli sadakond meest (eestlastest veel Kotkas,
Puur, Runge, Puusepp), tegin kõike, mida treeningulaan

Nädala juubilar KADRI SIMSON 40

Leppisime Kesknädala tubli toimetusega kokku, et kirjutan ümmarguse tähtpäeva puhul artikli Keskerakonna aseesimehest, pikaaegsest opositsioonijuhist ning värskest majandus- ja taristuministri Kadri Simsonist. Ehk lühemalt öelduna – meie Kadrist.

Esmapäeval kerge ülesanne osutus aga laua taha istudes sootuks keerulisemaks. Kust ja kuidas alustada kirjatükki inimesest, keda tunnen juba ligi kakskümmend aastat ning kellega mind seob sadu ühiseid ettevõtmisi, tuttavaid ja mälestusi alates noortekogu ajast. Lõpuks otsustasin seetõttu keskenduda kolmele peamisele rollile, mida Kadri on Eesti ühiskonnas ja minu elus täitnud: Kadri Simson opositsioonijuhina, ministrina ning minu väga hea sõbrana.

22. jaanuaril 1977 sündinud Kadri Simsoni teekond Eesti poliitika tippu sai tugeva tõuke 2003. aastal, mil ta valiti legendaarse Külle Arjakase mantlipärijaks ehk Keskerakonna peasekretäriks. Kadri on ka ise tunnistanud, et astus toona väga suurtesse kingadesse, aga ta suutis kõik ootused täita. Kadri pühendas oma aja ja energia erakonna organisatsiooni tugevdamisele ning aitas viia Keskerakonna kohalike valimiste ülekaaluka võiduni 2005. aastal. Ühtlasi saavutasime tema peasekretäriks oleku ajal 2007. aasta märtsis seni parima tulemuse Riigikogu valimistel – 29 parlamendikohta.

Opositsioonijuht Kadri Simson

2007. aasta Riigikogu valimistel usaldati meid mõlemat esimest korda parlamenti. Mina tulin Riigikogusse Tallinna linnapea ametikohalt ning Kadri Keskerakonna peasekretärina. Tundsin teineteist selleks ajaks juba hästi ning seetõttu oli loomulik jagada istungisaalis töölauda. Olime Kadri Riigikogus pinginaabrid ligi kümme aastat ehk meie mõlema esimesest tööpäevast parlamendis kuni Keskerakonna tõusmiseni valitsuses.

Kogu Eesti avalikkus teab Kadrit tugeva ja kirgliku poliitikuna, kel on igas küsimuses oma arvamus ning kes ei pelga seda kunagi välja öelda. Naudin alati Kadri südikaid esinemisi ETV „Foorumi“ saates ja kõigis valimisdebattides. Samuti hindan tema mõtteid ja avaldusi omavahelises suhtluses ning ajakirjanduse arvamuskülgedel. Kadri seisab kogu hinge Keskerakonna seisukohtade ja valijate eest ning hoiab meie lippu kõrgel – opositsioonis või koalitsioonis. See on üks peamisi põhjuseid, miks ta valiti 2009. aastal Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni esimeheks.

Keskfraktsiooni juhina vedas ta väsimatult opositsiooni ja hoidis erakonna ühtsust ka kõige raskematel aegadel. Kadri usub siiralt Keskerakonna programmi ja põhimõtetesse ning on meie erakonda panustanud juba üle 20

Foto Facebook



aasta. Ta teab, et tugeva riigi ehitamiseks peame toetama abivajajaid ning kandma ühiskondlikku vastutust solidaarselt. Olgu näitena toodud astmeline tulumaks, inimväärne pensionid või kaasav majanduspoliitika.

Eesti inimesed näevad, et Kadri seisab ausalt ja kirglikult meie riigi ning rahva huvide eest. Seetõttu on tema hääletoarv kõigil Riigikogu valimistel tugevalt tõusnud ning 2015. aastal

saavutas ta juba isikumandaadi, mida suutsid vaid 13 kandidaati. Kadri on oma pikaaegse töö ja pühendumusega igati ära teeninud ministrikoha Vabariigi Valitsuses.

Majandus- ja taristuminister Kadri Simson

Olen veendunud, et kui rahvas saaks ministreid otse valida, siis oleks Kadri juba varem valitsusse jõudnud. Minu jaoks

on tema kaasamine valitsusse iseenesestmõistetav. Ta on poliitikuna väga kogenud ja laia silmaringiga ning üks suurema toetusega keskerakondlasi. Kadri tuleks kindlasti toime ka teistes valdkondades, kuid Riigikogus vedas ta just majandus- ja rahandusteemasid. Seetõttu sobib talle kõige paremini majandus- ja taristuministri ametikoht.

Kadri tõestas ennast juba Riigikogu fraktsiooni vedades võimeka juhi ja tugeva meeskonnamängijana ning on sama teinud valitsuse liikmena. Ta suudab oma isikliku eeskuju ning energiaga kaasa tõmmata ja veenda ka inimesi enda ümber. Tema üheks suurimaks plussiks on julge ja avatud mõtteviis. Kadri on poliitikas kogenud, aga ei ole seetõttu muutunud mugavaks ministriks. Ta soovib ja suudab alati tuua lauale värskaid mõtteid ning uusi lähenemismurki, et viia meie majandust ja Eesti elu edasi.

Valitsuse istungitel ja kabineti nõupidamistel jälgib Kadri hoolikalt, et kõik poliitilised algatused ja otsused teeniksid laiemat avalikkuse huvi. Eestis palju ringi sõitnud ning Pärnumaalt valituna on ta hästi kursis erinevate omavalitsuste eluoluga ka väljaspool suuremaid keskusi. See on ministri ametikohal väga vajalik ja oluline. Kadrit tundes tean, et Eesti majandus ja taristu on kindlates kätes.

Minu sõber Kadri

Minu jaoks ei ole Kadri ainult

südikas Riigikogu liige või töökas minister, vaid ennekõike väga hea sõber. Ta on tugeva õiglustundega inimene, kellega saab alati arvestada ja kelle peale võib loota. Samal ajal on ta haritud ja kursis paljude valdkondadega, mistõttu on temaga huvitav mõtteid vahetada ning maailmaasju arutada. Hindan väga, et Kadri näeb ja tunneb hästi ka poliitikavälise elu.

Igaüks meist valib oma sõpru hoolega, sest aeg on väärtuslik ning inimesed ja nende vaated elule on erinevad. Olen väga tänulik ja õnnelik, et Kadri ja minu sõprus on täitnud olulist osa meie mõlema elus. Tean, et saame teineteisele loota nii täna ja homme kui ka aastate pärast. Seda nii koos valitsuses Eesti elu juhtides kui ka opositsioonis või töövälistel teemadel.

Mul paluti lõpetuseks paari lausega kirjutada Kadri tulevikust. Mulle ei meeldi ennustamine, sest see on poliitikas tänamatu tegevus, aga julgen arvata ja loota, et tema täheleandkestab veel kaua. Kadri hoiab ja väärtustab Eesti inimesi ning seetõttu rahvas hindab teda kõrgelt. Täpselt samamoodi toetan mina Kadrit kõigis senistes ja tulevastes ettevõtmistes.

Palju õnne sünnipäevaks, kallid Kadri!

Jüri Ratas, Keskerakonna esimees ja Eesti Vabariigi peaminister

Kohtumised Tartus

Teisipäeval, 24. jaanuaril kell 10–12 nõustab abivajajaid tasuta Keskerakonna Tartu büroo jurist Asta Liivak.

Neljapäeval, 26. jaanuaril kell 14 arutleme Haridusosakonna saalis (Raekoja plats 12) Tartu kultuurieluga seonduvat abilinnapea Tiia Teppaniga.

Keskerakonna Lasnamäe piirkonna seniorsektsioon

tervitab kõiki erakonnakaaslasi, eelkõige seniore, saabunud uue aasta puhul.

Ka 2017. aastal tuleme kokku iga kuu viimasel neljapäeval: 26. jaanuaril kell 14 aadressil Pae 19.

Ajame juttu poliitik Erki Savisaarega. Olete oodatud!

Info: Pille Lövend 512 94 89

KESKERAKONNA UUSAASTAPIDU

Tallinna Lauluväljaku klaassaalis laupäeval, 28. jaanuaril 2017



Algus kell 17.00
Lõpp kell 21.00
Sissepääs alates kell 16.30

Meile esinevad:
• Instrumentaaltrio **La Phoenix**
• Alar Haak & Margit Saulep
• tantsuks mängib ansambel **REGATT**

Peole registreerimine: tel. 6 273 460; e-post: keskerakond@keskerakond.ee
Kuni pühapäevani, 22. jaanuarini maksab pääse 20 eurot.
Alates esmaspäevast, 23. jaanuarist on pääse 30 eurot.

Keskerakonna Viljandimaa piirkonnas

kohalike omavalitsuste volikogude valimiste ning punase tulikuke aasta alguspäeva kohtumine **laupäeval, 04. veebruaril kl 18-22** Männimäe külalistemajas (Viljandi, Riia mnt 52d). Uksed avatakse kl 17.30.

Kavas:

- Kohtumine majandus- ja taristuministri ning Keskerakonna aseesimehe Kadri Simsoni ning Riigikogu liikme ja KE piirkonna esimehe Helmut Hallemaaga
- Arutelu inimestele olulistel ja elulistel teemadel ning Eesti arengutest
- Poliitilised suundumused maailmas, Eestis, Viljandimaal
- Kultuuriprogrammis Valli Pange laululapsed
- Viljandi Maakonna Pensionäride Ühenduse (VMPÜ) teatristuudio Jaan Vuntuse juhendamisel
- Üllatusesinejad
- Muusika ansamblilt

OSALUSTASU 10 eurot töötavatel erakonnaliikmetel ning 5 eurot seniioridel ja õpilastel (alates 31. jaanuarist vastavalt 15 ja 10 eurot). Tasuda saab sularahas piirkonna büroos referent Mare Mihkelsonile või ülekandega piirkonna kontole SEB Pangas nr EE391010302015010003 EESTI KESKERAKOND Viljandimaa (maksekorraldusse kirjutada nende nimed, kelle eest tasutakse!). Oma osalusest palume teada anda varakult.